

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Преглата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Телеграми.

Из Египта. Ми смо до сада мислили да је Мохамед Ахмет лажан пророк. Али, пошто у корану стоји, да пророк Мадри мора доћи пре судњег дана, а Судан-дан је ономад већ био, а другога пророка нема, то нам ништа друго не остаје, него викнути: Живио Мада! а наша је војска његовој пророчанској глави само поМада.

Из пакла. Овде је синоћ био велики банкет у почаст Николи Христићу. Сам роми Даба, попивши чашу сумпора наздравно је овако: „Чујем да су људи тамо горе дошли у искушење, да због његовог имена омрзну чисто и на светога Николу али за то сам ја, браћо моја ђаволи, дошао још у горе искушење т. ј. да због његовог презимена возљубим чисто и самог Христа.“ — Ђаволи су мумљали, јер нису разумели дубоки смисао ове здравнице. Но кад им је онај ђаво, што је био код „Видела“ кочијаш објаснио целу ствар, онда је решено да се својски потпомаже Христићева тако названа енергија јер је сав изглед да ће се ти трошкови јако рентовати. За тим се наздрављало појединим члановима данашњег Београдског кабинета ма да им се имена почињу са Бог-, Спас- и т. д. — Најузвишенија здравица напијена је оној електричној струји, која је петнаестогодишњу мумију у живот повратила, и тиме измирење и споразум онемогућила. — Сви су ђаволи били ванредно весели и играли су нову игру, која се зове „Хомбуршки канкан.“

Има што може бити, има што не може.

Ватра може бит' без дима;
Дим без ватре, никад, роде.
Вода може бит' без рибе
Али риба не без воде.

Гора може бит' без ловца
Али ловци не без гора.
Фосфор може бит' без мисли*)
Ал не мис'о без фосфора.

Сунце може бит' без земље,
Ал без сунца не мож' земља.
Темељ може бити сважан,
Ал не снага без темеља.

Шкољка може без бисера,
Али бисер не без шкољке.
Мома може бит' без среће,
Ал не срећа без девојке.

Вино може без игумна,
Ал игуман не без винца.
Коњиц може без јахача,
Ал не јахач без коњица.
*

Ова песма нема смисла
Док се нешто још не дода:
Народ може бит' без краља,
— Ал не и краљ без народа.

Палиулац.

Шетња по Новом Саду.

CLXV.

Новосађани се најрадије шећу по оним местима, на која највећма вичу: wer schimpft der kauft. Промена да у су већ изели живу својом грдњом, да им смрди и да је пуна прашине, а овамо су наше госпе више у променаци него у кујни; за пијацу веле, да је тако блатњава, да је спрема тога блата иришко и

*) т. ј. без туђих наметнутих мисли. Јер фосфор без сумње има својих рођених мисли, — иначе се не би светио.

надаљско блато сјајан паркет у каквој владичиној дворани; а овамо не можемо проћи у вече од силних госпођица и штучера што се по корзу шећу; рибу у пијаци беде, да је пуна бактерија, што колеру рађају, а овамо је на тој пијаци таква налога, да се све рибе погуше и подаве од силних муштерија; и на сењску пијаци вичу, да је пуна ђубрета, а кад дође какав циркус у нашу варош, а оно сви родитељи по вуку своју децу руљом онамо и дишу скоро до поноћи онај шталски затворени ваздух; вичемо и на гласовити наш рузмарински сокак, ал' то ништа не смета, да се тим сокаком устремимо у пивару на добро пиво; на агенцији нам је увек прашина и ветар, ал' за то нас је пуно тамо на пиву и кривиршлама, кадгод долази лађа, па ма никуд не намерава ли путовати и ма никога не очекивали да нам у госте дође.

На против опет има места, која Новосађани хвале, али их не посећују. За читаоницу српску веле, да је такве нема до Беча, а овамо радије идемо у мађарске „салоде“ и код шварц-пинтера на „хајригер“, него у ову српску рестаурацију; хвалимо се, како у црквама нашим гимназисте и учитељи лепо поје, а овамо се за време службе шећемо по „сајфцералеју“ и идемо код „златне патке“ у Мајур на бермет; поносимо се лепим здањем, у којем је наша виша девојачка школа, а шиљемо наше ћерке у ону вишу школу, што је на сењској пијаци и у којој учитељице ни појма немају о Душановом царству и Јевросими, мајци Марка Краљевића; хвалимо се, како наши књижевници држе корисна предавања на вечерњим забавама, а овамо удесимо да с нашим кћерима на забаву таман онда стигнемо, кад је предавање већ свршено, те се износе столице и столови, да би

ПОДЛИСТАК.

Киселе паприке.*)

Био је баш немачки Ускрс. Ленушкасте, подебеле мајурске швабице ишле су заједно са вицкастим момцима у цркву, кад смо нас три Сијонца кроз Мајур пролазили идући у Нови Сад и то ја и мој друг Стева на коли, а за нама је касео наш трећи друг Мика — пешке.

Можда ће се лепа читатељка одмах трћи, т. ј. ако је осетљива као нечији „јединац“ и рећи, а од куда вас двојица на коли а онај сиромаш пешке.

Е то морам одмах разјаснити.

Наш друг Мика положио је са одликом испит код „кир Јање“ или престо био је тврдица.

Ми смо га зато више пута корели и гледали, да га од тога одучимо, али све забадава; Мика је ту проклету страст од куће донео, као савет од оца, јер ни отац му, који је био богат ђурчија, није баш пао полагајући матуру код Кир Јање.

Ево једног примера из којег се могу читаоци уверити и познати како је био грозан цинија. Микин отац имао је једног шегрта, кога је тако дивно костирао, да је сиромашак једанпут морао вијати једног врапца кроз

*) На расписану награду.

се на општу жељу могло мало играти „валцера“ и „чардаша“.

Па није то само у Новом Саду тако, и није то само при шетњи, него тако је то свуда и такви смо ми у свачем. Поносимо се, како имамо дивне „Илустроване новине српске“, како имамо корисну „Привреду“ како нас мудро учи „Народни лечник“, а овамо нам ни мало не вређа понос наш, што су ти листови морали да угину због тога, што смо ми претилатни новац упутили, у место на додичне редакције, тамбурашима и мађарским глумицама; радујемо се кад видимо лепе српске дућане и посао наших вредних занатлија, а овамо сваки шешир, сваке ципеле, сваки пар хаљина, редовно купујемо код познатих кождера семитских.

И тако даље.

У свему се види, да ми имамо чудну нарав. Чудно и покор од нарави и обичаја.

Ал' како данас људи не верују више у чудна, то ће тешко бити лека овоме злу, јер нико неће да увиди погрешку своју.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

§. „Видело“ сад у свачему има право, јер нема више о позициони листова у Београду да га утерају у лаж. Како ће од сад тек ђаво кочијашити!?

△ Добили смо позив, да прилажемо на споменик мађарског песника Арања; ал молимо да нам јаве, коме ћемо новце шиљати: да ли уреднику „Фигетленшига“ Верховајију, или Паусу жупану, што је са 30.000 ф. из државне касе утекао, или можда оним Бечкеречким чиновницима, што су израдили с касом на чисто, па се поубијали?

три шора док није врабац испустио комадић кифле, који је у кљуну имао. Тако је сиромашегра био гладан. Сад можете дакле замислити, какав је и Мика био. Тако и сад, кад смо полазили у Нови-Сад жао му је било платити кола, него је ишао пешке.

Кад смо изашли иза Мајуре сићемо ја и Стева са кола те пречекамо Мику, јер он је мало заостао. У том ето ти и њега, те сад сва тројица поћемо.

Ја смо и Стева више ради забаве дошли у Нови Сад побегавши од свога двора, а Мика је дошао да купи хаљине, је био већ горњо-гимназиста, те је било време да узме нове хаљине, да не носи прекројене.

Одемо и нас двојица сњиме у дућан, да му „густирамо“ хаљине.

Ми у дућан а Мика цмок носату Чивиницу и Чиву у руку.

Шта је овом помислимо ја и Стева и станемо се згледати. Али јест! Мика изабрао анцуг, што вреди бар 15 фор а он га плати 10 ф. Е сад ту човек да се не прекрсти! „Боме Мика ти си баш вешт“ рекнем му ја, кад изађемо из дућана

„Е браћо треба то све знати, данас су оскудна времена“ говорио је Мика смешећи се тријумфишући.

„Него Мика, знаш ли шта, кад си тако сретно пазарио, држим да треба да нам платиш пива.“

„Немам браћо, бога ми немам, говораше Мика успла-

☞ Дакле за бана хрватског неће нико да се прими. Па како би било да понуде младог Виделовског, он се прима сваке дужности.

☞ Подлистак „Виделов“ „ђаво је мој кочијаш“ излази дакле и у књизи, те ће сви Виделовци моћи добити „кочијаша“ тог за себе (т. ј. у засебној књизи).

☞ За једнога младожењу, који је док се није мислио женити, много писао против жена, из освете не хтеде ни једна жена да пође (те је с тога морао да узме девојку).

☐ Русија и Немачка у последње време нешто се јако гребу; шта би још било да није Немачка него мачка?

— Никола Христић шалтује и велтује и бог те пита како још не ује!

☉ Кад су Пироћанац, Стојан, Гарашанин и Чеда пали, онда је дошао Христић, дакле они су онда Анти-христићи!

× Сада у Србији стрељајући радикале употребљују пушке, што се од натраг пуне; али шта ће господа министри ако когод унесе пушке што натраг пуцају!

§ Кад у Панчеву иду близу 120 српске деце у туђе школе, колико ту онда родитеља још остаје, да се претплате на њихов једини лист „Наше горе лист“?

јирено и чисто га гроза хваташе при тој помисли, да он плати коме пива; имам само један сексер а то морам узети шта за ручак.“

А лагао је скот један, имао је још 5 ф., али бадава, пре би који карловачки грађанин позвао којег благодјејанца на ручак него што би Мика платио коме пива.

Још смо мало базали по Новом Саду и у томе сказаљка на нашем стомаку показа у исто време кад и сат на ајмашком торњу, да је време ручати.

„Хајдемо браће на ручак где год“ предложи Стева и тако се сложимо, да идемо у град на ручак.

Уђемо у једну биртију; нема никог само два стражмештера, који се сигурно ту костирају.

Седнемо за један астал, и ја и Стева иштемо по чашу пива. Мика иште чашу воде.

Ми попијемо неколико чаша пива, Мика попије флашу воде.

Ми иштемо редом цео ручак, Мика иште једну земичку и киселих паприка.

Тако ми ручамо пијемо вина, Мика пије саму воду; јер ми нећемо да га нудимо, кад знамо, да има новаца.

Мики су расле зазубице, гледајући у нас како дивно једемо и пијемо, и чисто мислиш сад ће и он заискати што год боље — али бадава

☛ Да је жив пок. Јов. П. Стерија, које би већ издање доживео његов „Београд некад и сад“ и какве би исправке према садањим околностима имао да направи?
Аб.

Врло практично.

Сад, молим вас, чујте
И с места верујте
Чему с' један газда
Досетио стари,
Те сад силне новце
Од тога шићари:
Он кравама својим
Не да јести зеља,
Него само јечма
И млате и меља.
Кад у вече седне
Па их музе живо,
Оне место млека
Њему дају пиво.

Је л' то измишљење?
Верујте ми није.
Ево у новина
Може да се штије.
Питате л' ме гди је?
— У Америци је.

Новајић.

У један мах, кад донеше сарму, што он врло радо једе, хтеде и он да заиште, али се сети оскудних времена поједе и последњу паприку и ућута.

Кад смо се ја и Стева поштено најели и напили зовнусмо бирташа да платимо.

Бирташ дође и на наше највеће чудо изјави да нисмо ништа дужни, него да нас он то части, пошто је данас добио сина првенца.

Сва тројица погледасмо и нехотице Мику, и кад му видесмо лице --- пренусмо у смеј.

Сирома Мика направио је киселије лице него оне паприке; није шала шта је све могао јести фраја он јео киселих паприка.

Опростимо се с бирташем захвалимо му и пођемо кући. Идући путем кроз град једили смо Мику; а он да се покаже да баш није тако тврд плати нам свој тројици кола и ми дозврјасмо у наш Сијон.

Мика нам је обећао, да ће се поправити; само да никоме не говоримо о његовом малеру.

И заиста Мика вам је од то доба са свим други човек, окануо се тврдичлука и мрзи страшно на киселе паприке.

У П.

Порфирије.

данаске најжалоснија илустрација оне српске пословице: „Триста, без по па ништа.“

Ђира. Чујем да ће се Београдска саборна црква од сада ложити, и то са две пећи.

Спира. И то ваља да са оним дрвима, која је Стојан закинуо од ученог друштва, те ово сада мора смрзнутим прстима да пише.

Ђира. Мани се шале у овако озбиљно време. Већ тражимо озбиљнија узрока, зашто се Београдска црква баш сад почиње ложити.

Спира. Ха! Ја знам.

Ђира. Па де да чујем и ја.

Спири. То ће бити јамачно ради оних људи, којима се крв мрзне чим уђу у цркву па се сете Бога и душе своје. А таких људи има у Београду.

Ђира. Има, јакако, да.

П у с л и ц е.

Познато је како је спора била телеграфска жица у Србији приликом последњега покрета. Кад смо оно дуго били у неизвесности, неко рече овако: Сви знамо да је у црноморском округу нешто црно, — па кад је већ црно, нашто га још и ф е р т у ш о в а т и.

Чудан је патрон тај „Пештански Ллојд“. Онима првацима радикалним који стењу у затвору, свети се и уједно вели да су кукавице, — а за оне који се нису дали ухватити, опет вели да су кукавице. Како ли су, боже, ти људи требали радити, да се допадну П. Ллојду.

Даклем још мало па ћемо се моћи и са Чивуткињама женити. Женидба је била и до сада велика опасност, а сад је још већа опасност, (кад човек помисли на оне велике чивутске носове).

Овако стоји ствар: Закључено је да се наш сабор сазове у Пешту. Али — пошто у Пешти већ и тако има један сабор, — то је онда излишно да се још који други сазива.

Пирођанац неће у пензију. Он се уписао у адвокате. Сад му само још фали процеса. (Да је среће и народне скупштине, не би он дуго чекао за процесом).

„Magyarul kell beszélni!“ рече Тиса у Сегедину. Ми би волели да он буде доследан, па да и Анђелићевом ждронцу „Турском Мароду“ заповеди „Magyarul kell írni!“ — Бар би се српски језик курталисао једне незаслужене срамоте.

Бискуп Стросмајер поклонио је рим-папи један леп, прст штап. Штета што и наше владике немају лепих простих (макар идеалних и моралних) штапова, — имали би га коме посветити.

Ж и в с а р а њ е н.

Овај грозан случај десио се моме — Бог да му душу прости — покојном тетку у Л. . . . и то на овај начин: Била је већ дубока јесен, рањеници се већ поклали, вино је престало врити, почело се бистрити а код мога тетка накупило се комшија, родова и неродова пуна предња соба. Та ни је да се јело а још више пило, да није могла моја сирота тетка, доста вина из подрума да навуче! Ал и ми млађи у тетковој кући били смо у послуживању гостију врло вешти, јер није то први пут, да мој тетак има пуну собу гостију, зато смо се ми тако и извештили. Ми смо као увек тако и овај пут у кухињу пуне фртаље и пуне капуће вина донели, те смо ту једне флаше налили и као резерву на банак поставили, па како се оне на столу испразне а ми одма ове пуне тамо пред њих а оне празне дај опет пуни те с њима на банак у приправност, и тако гости никад нису морали дангубити, пред њима је увек пуна срећа била! Таке послуге није било ни у првом хотелу највеће вароши!

— Поноћ је превалила била, кад се гости почеше разилазити, ваља опет мало код другог кога, да продуже; звали су и мога тетка да њима иде, али сад се баш добро не сећам или није могао или није хтео ићи, само то добро знам а и као да га баш сад гледим, био је у опаклију заогрнут и тоскајући се по соби то тамо то онамо докатура се некако до фуруне, која је од блата била као обично по селима, и гуркајући се нуз фуруну дође до оног простора, што је између фуруне и зида, који ми запећак зовемо, ту седе и климајући напред и наатраг изврну се за фуруну и како леже заспа као топ!

Моја тетка узе свећу и рече: Хајд'мо децо у стражњу собу да ми мало проспавамо, а њега нека ту, кад је већ заспао, огрнут је у опаклију неће му ништа бити — и тако легосмо и ми и заспасмо. Кад око три сахата после поноћи а мој тетак у предњој соби неким надприродним гласом тако се поче дерати и запомагати: јао! ајао!! помагајте, јао!!! сва се кућа тресла. Моја тетка љипи припали свећу, ми скочисмо па сви за њом у предњу собу. Шта је, шта ти је? виче тетка још из кухиње. — Ма где сам ја? питаше иза фуруне на леђи лежећи тетак! Где ћеш бити, ето те за фуруном. А ко ме ту намести? Сам си легао и одма заспао па те нисмо хтели дирати. — Ох, та ужасно сам се настраховао! А зашто? питасмо ми. — Ма снивам ја, да ме ко сарањују, и ја ко знам да нисам ко умро али не могу, да им ко кажем, те тако ме укупаше! Тако сам се био престравио, да сам се намах про-

будуи и како сам се пробудио макнем десном руком на десну страну, зид баш нуз мене! Опицам левом руком леву страну опет зид нуз мене! Сад сам био уверен, да је то рака! јер у чему би тако узаном ја лежао? и помислим дај брже да се дерем, можда су још ту близу они, што су ме закопавали, те ће чути и откопаће ме! — Ми смо се грохотом смејали а тетка се љутила а и прибојала се, да тетку, који је сав ознојен и усплахирен био, од претгрљеног страха што не буде па и казала нам, да ником не приповедамо, јер ће се подсмевати. Кад смо ми у јутру на сокак изишли али већ све комшије запиткивају нас: Шта је то код вас било и ко се то ноћас тако ужасно у вашој кући дерао? Кажемо ми да је тетак ноћас био жив сарањен, али у сну. Смејали се они, смејали се ми, смејало се цело село овако лудом сну после онако пријатне забаве.

Сремац.

Наш браца Која из банатске границе, који је код активне службе под пушком на кордуву и где ти ја све знам толико дуго служио, колико је морао, добије — јер је у Панчеву све милитарне школе изучио — тако звани „Friedensanstellung.“

То његово добивено место било је тек установљено, за то и не могоше његови сасељани, којима је Која умундирен, са нерјаницом и под сабљом на кратак допуст дошао, разазнати, каквој бранши Која припада и каква је звер постао? Зато га са некаквим страхопоштовањем запиткиваше: Браца Којо, шта сте ви сад? Браца Која као познати враголан овако би им одговорио: Ја сам сад двапут кер и једанпут мајстор! Но овај му одговор нико није разумео док није придодао: Та ја сам браћо сад „керкермајстор“ (тавничар).

Сремац.

Добар одговор.

Један Швоба дође у Сарајево. Пролазећи кроз неку улицу сретне једног човјека и запита га: Молим вас знате ли ми казати ће је ’отел Аустрија! Овај му на то одговори: Господине! Ово је отела Аустрија прије пет година. Варјача.

Досетио се.

Једанпут неки радници Нијемци сједу да ручају, У тај мах пролазио је туда један сељак. Кад га радници угледају; као из шале рекне један сељак. Кад га радници угледају; као из шале рекне један између њих: Де’те да позовемо овога раца на ручак, јер знам сигурно да неће доћи. Код раца је таки обичај-зовеш га по десет пута на опет неће, устеже, па макар да је и гладан. На ово сви пристану и бојаги из комендије повичу, сељаку: оди комшија да ручамо! Сељак сиромом био је гладан, па није чекао да га други пут зовну, него се одма упуту њима. Радници се сад ушепртље и нијесу знали шта да раде, јер и за њи бијаше мало јела. На посљетку се један досјети и рече: Добро је! нећемо му дати виљушку а шакама недамо јести. Но кад сељак дође није дуго чекао

за виљушком, него извади свој нож и започе јести. Кад бјеше скоро на измаку јела запита: Бога ви како се зове ово што једемо? Радници љутити погледају га и један сретно рече: Ждери мучи! А! ово ваше ждери мучи баш као наша мандра. —

Варјача.

Неспоразумљење.

Кад у Лици ко кога сретне, па жели дознати ко је и оклеје, не пита га како му је презиме, већ: „Како се зовеш?“

Дошавши котарски судица у једно мјесто усред зиме да развиди нешто, упитаће једнога свједока:

— Како ти је име?

— Јован, казаће он.

— А презиме?

— Бога ми, господине, и онда Јован. — д —

Добар изговор.

А. За што, Павле, сапеле те молитве божије, одведе ми кљусе из подрума?

Б. Не гријеш се, мани ташу (луди човјече) нијесам га ја одвео, већ је оно однијело мене.

— д —

Утекла му лисица.

Сима шумар приповеда овако: Идем ја оном зором рано по шуми, па наиђем на путу на мртву лисицу. Допала ми се кожа њена, — узмем лисицу па се вратим у своју колибу и ту је оставим поред огњишта; па онда опет одем за својим послом. Кад се у вече вратим у колебу, потражим лисицу, — али ње ни од корова. Лисица није била мртва, него се само од зиме укочила. Па како је лежала близу ватре, она се огрејала на — оладила.

Љубав по богословској моди.

Једном приликом походио сам мог доброг познаника и земљака пароха С* у М*. Када бејасмо штоно речу „свјатјашком воскликовенију“ поче мој одушевљени појка да се хвалише наравно пред лицем чествејше госпоже пошнице — како је он, док је у богословији учио, — љубав са својом садашњом супругом, а онда лепотом девојком, проводио и из међу осталих писама прочита ми и ово као што следује:

Љубезњеша Мартице!

По нашемъ дѣгомъ ђутаню или болѣ рећи састанку имамо доста начудитисе каква е любовъ, о дѣвна Сѣдбино, каквѣмъ жаромъ сѣме поразила, кад пре опоминяюћисе нашегъ Лычногъ састаяня и разговора, а сада едно дрѣгой ни словце икамоли лично састаянѣ! ништѣ манѣ можемо мелемъ начына изнаћи, средствомъ каковѣя Гласоноша или писмоноша употребити на далѣ являемъ ти ако можешъ доћи на видѣние данасъ у 3 сахата ако не ты средства или начинъ начини т. е. перо узми остасемъ твой обожаемѣ С*

ф.

Љубав по новој моди.

Лепе су ти очи чарне
И полед ти је леп —
Али, цуро твога бабе
Још је лепши „деп“!

Лепе су ти усне рујне,
Сладак пољуб благ —
Али, дико, у твог бабе
Још је дражји „шпаг“!

Лепо ти је тело вито,
Сведок ми је бог —
И та књига из „шпаркасе“
У бабајке твог.

И лепа си са врлина. . . .
Узећу те ја —
Ако баба — уз тебека,
И све „вексле“ да.

Љуби ћу те све до гроба,
Имена ми мог —
„Вертахјмове кључе“ узми
Крај мираза твог!

Биће сласти — благовања —
По себи се зна —
Ако бабо на „контракту“
И свој „потпис“ да!

До твог бабе и тебека
Стоји цела ствар;
Изреците „акцептира“ —
Па смо сретан пар!

Ф.

Пред судом.

Судија. Госпо драга, ви кажете да нисте украли упитну свилену мараму. А ево и сада је имате на врату.

Оптужена. Господине судче, ја вас морам опоменути на вашу дужност. Ви имате овде само седити и то без обзира и погледа на ичију личност.

Старо знање.

То одавно већем знаду
И у паклу и у рају:
Да се мале ствари краду,
А велике отимају.

Расејаност учитељска.

Неки учитељ путовао је за време ферија некуд далеко, — и то пешке.

На једаред види пред собом три пута. Обзире се, обзире и опази некога старца, који је на својој њиви радио.

Учитељ га запита: Куд води овај пут лево?

Старац одговори: У Б, господине.

— А овај пут десно?

— У Д., господине.

А овај средни пут?

— У М. господине.

— Добро, врло добро, можеш сести (одговори расејани учитељ.)

Није јој никад дуго време

Фрајла Мица фалила се овако: Верујте ми, ја не знам шта је то дуго време. Ако сам сама код куће, па нема друга посла, ја узем какву лепу књигу, седнем крај прозора, па — гледим ко пролази.

Професор просијачлука.

У Лондону је недавно изашао овај оглас:

„Вештина просијачлука у шест предавања!

Професор Лазар Рунеј узима себи слободу и част поштованој публици до знања ставити, да је отворио колегију, у којој се теоретично и практично учи просити. Сваки пристојан човек, који поле разума има може се за шест предавања ставити у положај, да о трошку публике комотно и безбрижно живи.“

Непристојност.

Мати. Ђурице немој бити тако неваљао! што гризеш господица лаћмана у образ?

Синчић. Е па и он је јуче нашу Марију у ходнику у образ угрiza!

Кад би . . .

Кад би човек само
Горе к небу глао:
Час би о кам запо,
Час у брљу пао.

Кад би опет увек к земљи
Упирао свој поглед:
Не би облак опазно
Пре нег што га стигне лед.

(Fl. Bl.)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Нове књиге,

Бошњак. Календар за преступну годину 1884. Година друга Цена 50. новч.

доноси у своме двадесет првом броју за 1883. ове чланке: 1. Сироче, песма са насловном сликом 2. „Марим ја!“ приповетчица 3. Ремек-дело сајдијског заната, (са сликом.) 4. Манастир Раковад у фрушкој Гори. Описао Симеон Попић, 5. Поздрав другу у даљини од В. и С. 6. Краљ и слуга му. превела Меланка. 7. Дивљи зверови у разним честима наше земље. четир слике. 8. Мом Влајку о овци. од Б. В. К. 9. Пастирска песма. Посрбио Раде. 10. Прве јавне библиотеке и први библиотекар. 11. Чика Мити Поповићу, Гига. 12. Разнолије. 13. Даштања 14. Чика Јовина пошта. 15. Нове књиге.

Рукониси и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcellangasse Nr 56. — „Невен“ чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну гору и остале крајеве 10 динили 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Овим јављамо поштованом читалачком свету, да ћемо отпочети месеца новембра о. г. издавати:

ИЛУСТРОВАНУ ИСТОРИЈУ
СРПСКОГ НАРОДА,

од најстаријих времена па до прокламације нове краљевине. За народ и школу. Са 100 слика.

Дело ће изнашати 24 штампана табака, а излазиће у 12 свезака, и то сваког месеца по једна свеска од два табака, у формату обичне осмине.

Цена је свакој свесци 20 новч. или 50 пара. Преплата се прима за 6 свезака са 1 фор. 20 нов. или 3 динара, и за 12 свезака са 2 фор. 40 нов. или 6 динара, а може се слати поштанском упутницом на потписаног издавача или на књижаре и познате скупљаче. У Србији прима претплату књижара г. В. Валожича у Београду.

Садржај прве свеске. Текст: I. Срби и Словени; II. Сеоба Срба из Бојке на балканско полуострво; III. Срби под својим жупанима. Слике: 1. Први Словени између Дунава и Балкана; 2. Словени служе боговима; 3. Карпатске горе; 4. Авари плене балканске земље; 5. Сеоба Срба из Бојке; 6. Срби примају Христову веру; 7. Војислав први српски велики жупан; 8. Властимир, велики жупан; 9. Часлав, велики жупан.

Имајући потребу пред очима књиге, која би наш читалачки свет што боље упознала са његовом прошлости, пуно сјајних и тешких дана, одважили смо се на врло тежак и са великим трошковима скопчан посао, на издавање популарне историје нашег народа, те, с тога смо управо и наменули ово наше дело једино нашем ширем читалачком свету.

Узимајући у обзир још и то, да досад у нашој књижевности није ни једно дело угледало света, које би било опредељено за ширу публику, одакле би се могла упознати са целокупном својом прошлост, него једино је упућена познавати прошлости своју из народних песама и календара, мислимо да нисмо ни најмање погрешили, ако смо се овог посла подухватили. Пишући ово дело послужили смо се са најбољим нашим и страним изворима, само да би могли изнети што верније и истиније поједине догађаје. Да би важније моменте из српске историје што живље преставити могли, одлучисмо се да их у слици приказане донесемо, те се због тога и обртисмо на једну овдашњу млађу српску уметничку снагу, да нам својом вештином у помоћ притече, да слике буду што верније предањима српске прошлости. Иначе ми ћемо свакојако настојати око тога са свом нашом снагом, да одговоримо у сваком погледу свом задатку, и да „Илустрована историја српског народа“ буде доста достојна потпоре нашег народа.

Мислимо дакле да се можемо сигурно надати лепом и свестраном одзиву српског читалачког света.

У Бечу, дне 1. октобра 1883.

Коста Мандровић

књижар и издавач
Wien, IV., Apfelgasse Nr. 3.

ДВЕ НОВЕ КЊИГЕ

I.

ДЕЧИЈА ЛИРА.

ЗБИРКА ПЕСАМА

за певање у школи и код куће.

ПРИБРАО

СВЕТОЗАР АРСЕНИЈЕВИЋ,

учитељ.

272 стране. Цена 30 новч.

II.

САВЕТИ МОЈОЈ КЋЕРИ.

од

Ј. Н. Буља.

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

Свеска II.

220 страна. Цена 60 новч.

Обе књиге могу се добити уз књижарски рабат
у штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

БРОКХАУЗОВ МАЛИ КОНВЕРЗАЦИОНИ РЕЧНИК.

3. издање у 2 књиге, као што је припознато најделисходнија је књига за обавештај кад што ваља да се на брзу руку дозна, особито за оне, кој ма је скупо да набаве велики речник. Као што књижара издавачица тврди има у томе речнику 64754 чланака и неколико стотина слика и карата на 80 таблица и двоструких таблица. На свако питање даје ова књига одговор, чланци су кратки, коректни и пуни садржаја, а то су добре стране овог неисцрпивог извора свију људских знања. Јефтина цена од 15 марака за речник овај у две књиге, елегантно повезане, с тога је тако ниско стављена, да би га и сиромашнији могли набавити као ручну књигу, а и за божићни поклон веома је угодно ово дело.

BROCKHAUS'

Kleines

Conversations-

Lexikon

in 2 Bänden.

Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Weihnachtsgeschenk.

„ОРАО“**ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР**

за 1884.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ
У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ.

I-во ц. к. овер. дунавско-виробродно-друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 29. (11)
до даље

почињући
Новембра. 1883
наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ ЗЕМУН-ОРШАВА
ГАЛАЦ: Средом и Недељом $\frac{3}{4}$ 1 сахата после подне.
Од НОВОГ САДА у БУДАПЕШТУ Средом и
Субатом $\frac{3}{4}$ 1 сахата после подне.

ОТПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ЉУБ. СТЕФАНОВИЋ

КОД ТРИ ГЛАВЕ ШЕЋЕРА,
у сопственој кући број 39. на главној пијаци,
баш до краљ. окруж. суда
У НОВОМ САДУ,

препоручује поштованој публици најумеренијом јефтеном ценом, тачном и брзом послугом своје добро снаб-

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

девано стовариште сваковрсне најфиније робе, која је свагда фришка и најбоље каквоће, нарочито шећер, кава. пиринач, рум, теј, разни ликера, свеће, зејтин, фришког ајвара, риба јегуља сардина, харинге, морских рака. разног воћа у шећеру, грожђа малага, урме, сможава, ора лешњика, грашка, сочива, више сорти сира, разна вина, сремске шљивовице и све остало што спада у ову врсту трговине.

Прва награда на изложби „Мелбурн“ 1881.

СПРАВЕ ЗА СВИРАЊЕ

што свирају 4 до 200 комада; са или без експресије, мандолине, добоша, звонца, кастињете, такозваним небесним гласовима, харфеним звуцима и т. д.

КУТИЈЕ СА СВИРКОМ

што свирају 2 до 16 комада; даље справе са прибором за женски рад, столићи за цигаре, швајцарске куће, албум за фотографије справе за писање, кутије за рукавице, претеге за писма, судови за цвеће чаше за пиво, буђелари, столице и т. д. Све то са свирком. Увек најновије и најодличније ствари препоручује.

J. H. HELLER, Bern, (Schweiz.)

Илустроване ценовнике шиљемо бадава

100 најдешњије ствари у вредности од 20.000 лиара неће се као направи међу купих ових справа на свирање и тај уред од новембра о. у. 50 априлија 1881.

ЗВОНА

по најновијој и старој системи, са
гвозденим и дрвеним крунама,

хармонијски утешена, а од најфинијег
метала са најдешњијом ценом

израђује ливница 11—12

БОРЋА БОТЕ СИНОВА У ВРШЦУ